

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(повна назва кафедри)

Допущено до захисту
Завідувачка кафедри, д.е.н., проф.
Семенова В.Г.
(підпис)
“ ” 2020 р.

**Кваліфікаційна робота
на здобуття освітнього ступеня бакалавра**

Зі спеціальності «076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

на тему «Оцінка прибутковості підприємницької діяльності та шляхи її зростання» на прикладі ПАТ «Одеський кабельний завод»

Виконавець: студент ЦЗВФН

Вовжинський Павло Валерійович

(прізвище та ініціали)

(підпис)

Науковий керівник:

К.е.н., доц.

Малишко Валерій Семенович

(прізвище та ініціали)

(підпис)

ОДЕСА - 2020 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКОВОЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ КАБЕЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	
1.1. Прибутковість підприємства: сутність, показники, фактори формування ...	
1.2. Стан ринку кабельно-проводнікової продукції в Україні.....	
РОЗДІЛ ІІ. ОЦІНКА РІВНЯ ПРИБУТКОВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДОСЛІДЖУВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА ПАТ «Одескабель»	
2.1. Загальна характеристика господарської діяльності досліджуваного підприємства як суб'єкта підприємництва.....	
2.2. Аналіз основних техніко-економічних показників підприємницької діяльності досліджуваного підприємства	
2.3. Аналіз динаміки показників прибутковості ПАТ «Одескабель»	
2.4.Оцінка резервів збільшення прибутковості підприємства на основі використання економіко-математичних методів.....	
РОЗДІЛ ІІІ. ОБГРУНТУВАННЯ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХОДІВ З ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТ «ОДЕСКАБЕЛЬ».....	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	

ВСТУП

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що на сьогоднішній день формування, використання та зростання прибутку підприємства має свої особливості в умовах трансформації економіки до ринкових засад господарювання.

Все це зумовлює необхідність поглибленого дослідження теоретичних засад зростання прибутковості підприємства, її впливу на темпи і пропорції суспільного відтворення. На сучасному етапі необхідний якісно новий підхід до теоретичного висвітлення і практичного обґрунтування рекомендацій щодо активізації ролі прибутковості підприємства.

Питання прибутковості підприємства висвітлені у працях багатьох вітчизняних та зарубіжних дослідників, серед яких слід відзначити Р.Р. Антонюка, М.М. Бердара, М.Д. Білика, І.О.Бланка, Є.Ф.Брігхема, Г.Г. Кірейцева, В.В. Ковальова, Л.Ю. Кучера, М.Ф. Огійчука, А.М. Поддєрьогіна, С.Ф. Покропівного, Г.В. Савицьку, В.П. Савчука, О.В. Хмелевського, Д.Ж.К. Ван Хорна, Н.Б. Ярошевича та багатьох інших. Однак сьогодні у цьому напрямі дослідження залишається ще багато дискусійних питань, що мають простір для подальшого вивчення та обговорення. Саме це зумовило актуальність теми дослідження та визначило її мету.

Виходячи з актуальності теми та існуючих невирішених проблем, *метою даної кваліфікаційної роботи* є визначення та обґрунтування заходів щодо підвищення прибутковості діяльності підприємства на основі аналізу економічної сутності прибутковості і факторів впливу на неї.

Для досягнення мети необхідно вирішити наступні завдання:

- проаналізувати визначення науковцями економічної сутності прибутку, його види та функції, а також зміст категорії «прибутковість діяльності»;
- з'ясувати, яким чином формується та використовується прибуток підприємства;

- дослідити фактори, резерви та джерела збільшення прибутку підприємства;
- зробити аналіз сучасного стану ринку кабельної промисловості України;
- надати характеристику діяльності досліджуваного підприємства та охарактеризувати продукції, що ним випускається;
- оцінити стан господарської діяльності підприємства;
- проаналізувати формування кінцевих фінансових показників рівня прибутковості та надати відповідну оцінку;
- виявити резерви підвищення прибутку підприємства на основі використання методів економіко-математичного моделювання
- розробити заходи щодо підвищення прибутковості на досліджуваному підприємстві.

Об'єктом дослідження є процес формування прибуткової діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

Предметом дослідження є прибутковість діяльності підприємства, та фактори що формують її позитивний рівень.

Методи дослідження: спостереження, комбінація описового та порівняльного методів, різні методи аналізу, опитування та таке інше.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає в аналітичному дослідженні різних підходів науковців до теоретичних аспектів значимості прибуткової діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

Практична новизна кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні заходів, що підсилять конкурентоздатність досліджуваного підприємства на основі підвищення рівня прибутковості функціонування досліджуваного підприємства.

Інформаційна база дослідження це, насамперед, Закони України та інші нормативні документи з питань діяльності підприємства, підручники, навчальні посібники, рекомендовані Міністерством освіти та науки України,

монографії та інші періодичні видання відомих вітчизняних і зарубіжних вчених, офіційні статистичні данні, а також Інтернет сайти.

Окрім того дана робота виконана на підставі бухгалтерської та фінансової звітності підприємства, з використанням періодичної і економічної літератури, законодавчих і нормативних актів України.

Робота включає вступ, три розділи, висновок, список використаної літератури. Вона відображена на _ сторінках машинописного тексту, має _ таблиці, _ малюнків.

ВИСНОВКИ

У сучасних умовах господарювання більшість підприємств відчуває проблеми щодо забезпечення належного рівня конкурентоспроможності та прибутковості. Прибутковість підприємства є найважливішим показником його розвитку, оскільки за відсутності стратегічних напрямів розвитку та належного рівня прибутковості підприємства можуть поступово втрачати ліквідність і зрештою банкрутувати. Прибуток підприємства як один із показників прибутковості відіграє важливу роль у системі економічних показників, особливо в умовах переходу до ринкової економіки. Забезпечення прибутковості підприємства є показником стабілізаційного ефекту його розвитку та загального економічного розвитку держави.

По результатам дослідження можна зробити наступні висновки:

- Одеський кабельний завод сьогодні високотехнологічне підприємство, найбільш відомий в Україні виробник волоконно-оптичних і телефонних кабелів зв'язку, радіочастотних кабелів, широкого асортименту проводів і шнурів для електричних установок і побутових електроприладів. Продукція підприємства застосовується: для теле- і радіозв'язку, для побутових електроприладів; в стаціонарному обладнанні (верстати, виробниче електрообладнання, освітлювальні мережі); в електропристроях в промисловості до 500Вт; в телефонних станціях, в локальних обчислювальних мережах; при вибухових роботах. Основною спеціалізацією заводу є виробництво кабелів зв'язку (телефонних міських і волоконно-оптичних);

- систематизація підходів до визначення сутності поняття «прибутковість» показало, що прибутковість – це показник, який характеризує ефективність діяльності підприємства з точки зору здатності його приносити прибуток та забезпечувати ефективне відтворення використаних ресурсів. Прибутковість підприємства характеризують за рівнем отриманого прибутку та рентабельністю. Прибуток є абсолютним

показником, який не враховує понесених на отримання певного результату витрат. Рентабельність є відносним показником ефективності діяльності підприємства, яка забезпечує можливість порівняння отриманого результату з понесеними витратами;

- під прибутковістю розуміють економічне явище, що проявляється у здатності підприємства генерувати позитивний фінансовий результат від здійснення як основної, так і всієї господарської діяльності, який формується шляхом перевищення доходу над здійсненими витратами в розмірі, достатньому для ефективного подальшого функціонування;

- в економічній літературі фактори впливу на прибуток поділяються на дві групи: фактори, що не залежать від діяльності підприємства (зовнішні); фактори, що знаходяться у компетенції підприємств;

- розробка політики управління прибутковістю підприємства є багаторівневим, складним процесом, потребує як уваги з боку керівництва, так і певного фінансування. Однак результатом цього процесу є стабільний розвиток підприємства, ефективність його діяльності, зміцнення конкурентних позицій на ринку тощо. Саме тому завданням кожного підприємства є правильно сформована цінова стратегія та вибір оптимального обсягу виробництва;

- розглядати український ринок у відриві від світових тенденцій кабельної галузі у сучасних умовах не можна. Велика конкуренція і циклічність у розвитку кабельної галузі говорить про те, що весь час українським товаровиробникам кабельної продукції для прибуткової діяльності потрібно посилювати свої конкурентні переваги;

- більшість українських виробників КПП не можуть на рівних конкурувати з підприємствами виробниками аналогічної продукції як в Україні, так і за її межами внаслідок наступних причин: підприємства - конкуренти країн далекого зарубіжжя виграють в конкурентній боротьбі за рахунок використання у виробництві нових наукових технологій та налагоджених механізмів постачання на ринок і продажу своєї продукції;

підприємства - конкуренти інших країн значною мірою захищені митними та податковими обмеженнями при ввезенні української продукції; підприємства - конкуренти мають доступ до більш дешевих енергетичних і сировинних ресурсів;

- досліджуване підприємство є конкурентоздатним і має великий досвід роботи в електротехнічній галузі країни. Воно має високий імідж і відоме серед споживачів не тільки національних, а й зарубіжних;

- за результатів аналізу техніко-економічних показників виробничо-господарської діяльності можна зробити наступні висновки: а) результативність роботи підприємства за досліджуваний період, характеризується покращенням деяких аналізованих абсолютних показників (зростання обсягу виробництва продукції, збільшення валового прибутку) позитивна тенденція відносних показників: (фондовіддачі, фондоозброєності, фондомісткості, продуктивності праці та інш.); б) нажаль ряд показників за період 2016-2018 рр. мали негативну тенденцію. До них слід віднести: зростання темпів росту собівартості реалізованої продукції, зростання витрат на одну гривню реалізованої продукції, падіння рентабельності валової продукції і рентабельності продаж;

- достатньо важливі результати дає використання в наукових дослідженнях економіко-математичних методів. Факторний аналіз прибутку від реалізації продукції дав змогу визначити, що серед шляхів підвищення прибутковості важливе місце належить раціональній зміні структури і асортименту виробництва, та зменшенню витрат на 1 грн. реалізованої продукції. Саме ці напрямки лягли в основу виробітки рекомендацій, їх обґрунтуванню, та оцінки ефективності реалізації на досліджуваному підприємстві.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність». – збірник нормативних документів. - №2. – 2000. – с. 4-10.
2. Закон України «Про підприємництво» // Відомості Верховної Ради. – 1991 №20. Із останніми змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 18 жовтня 2005 року № 2984-IV, від 23 лютого 2006 року № 3502-IV.
3. П(С)БО №1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затв. наказом МФУ від 31.03.99 №87.
4. П(С)БО №3 «Звіт про фінансові результати», затв. наказом МФУ від 31.03.99 №87. Азаренкова Г.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. для самост. вивчення дисципліни / Азаренкова Г.М., Журавель Т.М., Михайленко Р.М. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Знання-Прес, 2006. – 287 с.
5. Антонюк О.О. Оцінка рівня прибутковості як важлива складова діагностики кризових явищ підприємства / Вісник «ХНУ». Економічні науки. – 2013. – № 5. – Т. 2. – С. 20–24.
6. Антонюк Р.Р. Прибутковість сільськогосподарських підприємств: природа категорії / Р.Р. Антонюк // Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства – 2012. – № 126. – 50–55.
7. Бабяк Н.Д. СVP-аналіз: традиційний та управлінський підходи / Н.Д. Бабяк, К. Б. Іванюк // Бізнес Інформ. – 2015. – № 8. – С. 272-276.
8. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : [навч. посібник] / О.Я. Базилінська. – 2-ге вид. – К. : Центр навчальної літератури, 2011. – 398 с.
9. Бержанір І.А. Рентабельність як основний показник оцінки діяльності підприємства / І.А. Бержанір, Ю.В. Улянич, Н.І. Гвоздєй // Вісник ХНДАУ. – 2015. – № 1. – С. 261–265.
10. Білик Т.О. Теоретичні аспекти прибутку // Формування ринкових відносин в Україні. – 2005. – № 8. – С. 8-13.
11. Білик М.Д. Фінансові проблеми державних підприємств / М.Д. Білик // Фінанси України. – 2010. – № 3. – С. 70-83.
12. Бланк И.О. Управление прибылью / И.О. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2003. – 752 с.
13. Блонська В.І. Вдосконалення формування і використання прибутку підприємств / В.І. Блонська, О.І. Вужинська // Науковий вісник НЛТУ України. – 2008. – № 18(1) – С. 122-128.
14. Блонська В.І. Стратегічне управління прибутком підприємства / В.І. Блонська, А. Я. Нагірна // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – № 20.5. – С. 145-152.
15. Васильєва Т.А. Виявлення резервів підвищення прибутковості та нарощення вартості промислового підприємства на основі моделей доданої вартості [Текст] / Т.А. Васильєва.
16. Вахович І.М. До питання управління фінансово-економічними результатами підприємства [Текст] / І.М. Вахович, Ю.В. Волинчук // Економічний форум. – 2015. – № 3. – С. 275–279.

17. Воронкова А. Е. Управлінські рішення в забезпеченні конкурентоспроможності підприємства: організаційний аспект: Монографія[Текст]/Воронкова А. Е., Калюжна Н. Г., Оленко В. І. – Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2008. – 512 с.

18. Гаватюк Л.С. Прибутковість українських підприємств: реалії сьогодення / Л.С. Гаватюк, Н.В. Дармограй, Г.М. Хімійчук // Молодий вчений. – 2016. - № 1 (28). – С. 40-43.

19. Гайбура Ю.А. Управління прибутковістю підприємства та шляхи її підвищення / Ю.А. Гайбура // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». Випуск 14. Частина 2. – 2015. – С. 127–130.

20. Герасимчук В. Г. Стратегічне управління підприємством / В. Г. Герасимчук – К.: КНЕУ, 2010. – 392 с.

21. Гладка Л. І. Управління прибутком в сучасних умовах / Л. І. Гладка, М. О. Домашенко, // Економіка і регіон: наук. вісник Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка. – 2012. – № 1(32). – 18-23 с.

22. Денисенко Л.О. Шляхи поліпшення процесу управління прибутком на підприємстві [Текст] / Л.О.Денисенко, Ю.О. Кучерявенко // Вісник КНУТД. – 2014.– №1. – С. 145-152.

23. Довбня С.Б. Методичні особливості показників рентабельності та розробка їх класифікації / С.Б. Довбня, О.Г. Пендик // Молодий вчений. – 2014. – № 5. – С. 94–97.

24. Економічний аналіз господарської діяльності. / В. І. Іващенко, М.А. Болюх — К.: ЗАТ «Нічлава», 2012. — 215 с.

25. Економічний аналіз: Навч. посібник / М.А Болюх, В.З. Бурчевський, М. І. Горбатов; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченко.— К.: КНЕУ, 2014. — 540 с.

26. Єргієва Л. Оцінка стану конкурентоспроможності підприємств кабельної промисловості України \ Л.Єргієва [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [file:///C:/Users/Admin/Downloads/ecan_2012_10\(1\)_33.pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/ecan_2012_10(1)_33.pdf)

27. Зянько В.В. Фінансовий аналіз та звітність: практикум / В.В. Зянько, І.Ю. Єпіфанова. – Вінниця : ВНТУ, 2008. – 83 с.

28. Зятюк Н.В. Теоретико-методологічні аспекти стратегії забезпечення прибутковості підприємства / Н.В. Зятюк // Культура народів Причорномор'я. – 2009. – № 154. – С. 27–31.

29. Іванченко Д.Ф. Організаційно-економічний механізм управління операційним прибутком [Текст]: дис.к.е.н. / Д.Ф.Іванченко. – Одеса. – 2016.–225 с.

30. Коваль О.А. Рентабельність як показник економічної ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств. Економіка. Управління. Інновації. 2014. № 1. С. 225-227.

31. Кривицька О.Р. Формування прибутку підприємства у ринкових умовах.: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.04 / О.Р. Кривицька. –Тернопіль: Тернопільський НЕУ, 2010. – 20 с.

32. Кучер Л.Ю. Науково-теоретичні підходи до інтерпретації дефініції «прибутковість» / Л.Ю. Кучер [Елек-тронний ресурс]. – Режим доступу : http://khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_99/06.pdf.
33. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз сільськогосподарських підприємств : [навч. посібник] / Л.А. Лахтіонова. – К. : КНЕУ, 2004. – 365 с.
34. Лойко В.В. Економіка підприємства: навч. посібн. / В.В. Лойко, Т.П. Макаровська //– К.: КНУТД, 2015–267 с.
35. Мочерний С.В. Політична економія : [навч. посібник] / С.В. Мочерний, Я.С. Мочерна. – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2007. – 684 с.
36. Машталір Я. П. Конкурентні переваги як основний критерій виходу підприємства на зовнішній ринок / Машталір Я. П. // Економіка: проблеми теорії та практики. Дніпропетровськ. – 2016. – №218. Т. II. – С.475-482.
37. Мойсеєнко І.П. Економетричний аналіз стану економічної без-пеки суб'єктів господарювання / І.П. Мойсеєнко, М.Я. Демчишин // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна. Збірник наукових праць / гол. ред. Р.І. Тринько. – Львів, 2010. – С. 251–263.
38. Огійчук М.Ф. Сутність прибутку та підходи до методики його визначення / М.Ф. Огійчук // Економіка АПК. – 2009. – № 6. – С. 31–45.
39. Оксенюк Т.М. Фактори підвищення прибутковості підприємства: еволюційний аспект / Т.М. Оксенюк // Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 13. Частина 3. – 2015. – 115–118 с.
40. Опікунова Н.В. Управління прибутком підприємства / Н.В. Опікунова, В.Г. Лопата // Вісник економіки транспорту і промисловості. –2014. – № 46. – С. 294-298.
41. Осипова Т.В. Теоретичні аспекти трактування прибутковості в сучасних умовах господарювання / Т.В. Осипова // Управління розвитком. 2012. – № 1. – С. 82–84.
42. ПАТ Одескабель: Про підприємство [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.odeskabel.com/about-us/odeskabel-segodnya.html>
43. ПАТ Одескабель: Історія заводу [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://odeskabel.com/ua/about/history.html>
44. Пігуль Н. Г. Управління прибутком підприємства / Н. Г. Пігуль.– К.: КНЕУ, 2012. – 198 с.
45. Семенова В.Г. Напрямки ефективного розвитку підприємств кабельної промисловості / В.Г. Семенова [Электронный ресурс]. - Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3422>
46. Фінанси підприємств: [підручник] / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк та ін. / кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – [7-ме вид., без змін]. – К.: КНЕУ, 2008. – 552 с.
47. Хикс Дж. Р. Стоимость и капитал / Дж. Р. Хикс ; пер. с англ. ; общ. ред. и вступ. ст. Р.М. Энтова. – М. : Прогресс, 1993. – 488 с.
48. Хмелевський О.В. Нові парадигми прибутковості промислового підприємства в умовах активації підприємства / О.В. Хмелевський // Вісник Хмельницького національного університету. – 2005. – № 7. – С. 102–109.

49. Хмелевський О.В. Оцінка якості прибутковості в інноваційно-інвестиційному розвитку підприємств машинобудування / О.В. Хмелевський // Економіст. – 2008. – № 3. – С. 50–53.

50. Чигріна К. О. Рентабельність підприємства та шляхи її підвищення [Електронний ресурс] / К. О. Чигріна / Науковий огляд. – 2015. – № 12. – Режим доступу : <http://oaji.net>

51. Ярошевич Н.Б. Фінанси підприємств : [навч. посібник] / Н.Б. Ярошевич. – К., 2012. – 341 с.